

MOSRAIL

TIDSSKRIFT FOR MUSIKPOLITIK * KRITISKE MUSIKSTUDIER * KRITISK MUSIKPÆDAGOGIK

TEMA:

AMATORKORSANGEN
I BEVÆGELSE

NR. 20 1983

5. ÅRG. – 1983 – NR. 20 . LØSSALG: KR. 30 . ABONNEMENT (NR. 18+4 TEMANUMRE À 48 S.: KR. 120

Indhold

Lars Nielsen	Leder: Samfundsgavnige kompositioner	3
	TEMA: AMATØRKORSANGEN I BEVÆGELSE	
Lars Ole Bonde	Amatørkorsangen i bevægelse	6
Hanne Tofte Jespersen og Karin Sivertsen	»Man ændrer menneskets udviklingsbetingelser. . .« – En samtale med John Høybye om korarbejdets problemer og muligheder	10
Jens Johansen	Kor-rock imod resignation	20
	Kor-arrangement: »På den grønne gren«	23
	Korportrætter Korlasje (v/Lars Nielsen)	27
	Bach-Koret (v/Ingeborg Rørbye)	29
	Nota-Koret (v/Arne Kjær)	31
	Kororganisationer – en oversigt	34
Anders Rou Jensen	Lille spejl på væggen der – Fascination og fællesskab, ensomhed og identitet i rockmusikken (1. del)	38
Lars Nielsen	Beat på dansk – en samtale med Kenneth Knudsen	42
	Anmeldelse	
Jens Henrik Koudal	Østtysk folkemusikhistorie og andre historier	45
	(Hermann Strobach: Deutsches Volkslied in Geschichte und Gegenwart)	
	Bogliste	47
	Redaktion	
	Henrik Adler, Lars Ole Bonde, Sven Fenger, Hanne Tofte Jespersen, Arne Kjær, Jens Henrik Koudal, Lars Nielsen (ansvarshavende for dette nummer), Karin Sivertsen.	
	Fotos	
	Anders Heerfordt (s. 26), Arne Kjær (s. 14, 16, 17, 19, 32, 33)	
Redaktionens adresser	Modspil, c/o PubliMus, Musikvidenskabeligt Institut, Universitetsparken 220, 8000 Århus C. Modspil, c/o Musikvidenskabeligt Institut, Klerkegade 2, 1308 København K.	
Administration	Krogsh Skolehåndbog, 7100 Vejle. Telefon 05-82 39 00.	
Tryk	Jørn Thomsen Offset, Kolding.	
Adresseændring og abonnement	meddeles til Krogsh Skolehåndbog.	

Samfundsgavnige kompositioner

Den 30. september 1981 afholdtes et orienterende møde i Dansk Komponistforenings lokaler med henblik på at drøfte et samarbejde mellem danske komponister og danske amatørkor.

Det var Danske Amatørkors tanke at foranledige afholdt et symposium eller en arbejdsweekend med deltagelse af amatørkordirigenter og komponister for om muligt at få et samarbejde igang om anvendelse af nutidig dansk musik i korenes arbejde. Danske Amatørkor forestillede sig, at man kunne interessere danske komponister i aktivt at gå i samarbejde med interesserede kor for at prøve værkerne af og involvere korene i selve kompositionsprocessen. Fra komponistside mente man der ville være stor interesse for et symposium og man nedsatte et fagligt udvalg med repræsentanter for begge foreninger. Man søgte Statens Musikråd om penge til afholdelse af symposiet og fik bevilget 40.000 kr.

Det faglige udvalg udarbejdede en plan der lagde vægt på, at symposiet skulle være så konkret og uteoretisk som muligt og at det skulle koncentreres om en plan til gennemførelse af et praktisk samarbejde mellem kor og komponister.

Man beder Peder Holm om et oplæg om komponisternes overvejelser, når det gælder om at skrive for amatørkor og man beder to dirigenter, Mette Konow og Lars Nielsen om at fortælle om amatørkorenes vanskeligheder med den allerede kendte moderne kormusik.

For at få de økonomiske muligheder for et samarbejde belyst beder man Birgitte Oxdam fra kulturministeriet om en redegørelse. P.g.a. sygdom er hun desværre ikke tilstede og i hendes sted gør Sten Lindholm rede for de muligheder der er for støtte.

Symposiet blev afholdt den 22.-23. januar på Ebeltoft Parkhotel. Der var tilmeldt 45 dirigenter og 17 komponister. Mødet var meget vellykket og planen om det praktiske samarbejde mellem kor og komponister lykkedes så godt, at der som et resultat af mødet var 17 kor der bestilte værker hos komponister.

Man blev på mødet enige om, at man skulle søge Statens Kunstfond om støtte og man blev også enige om, at ansøgningerne i et sekretariatssamarbejde mellem Danske Amatørkor og Dansk Komponistforening skulle sendes samlet til Statens Kunstfond som et resultat af det møde der kom istand med vel-

villig støtte fra et andet statsudvalg. Mødet sluttede optimistisk og med tro på at Statens Kunstfond ikke kunne sidde en sådan manifestation overhørig.

Det kunne den imidlertid. Den samlede ansøgning blev returneret med besked om, at Statens Kunstfond ikke kunne give »en bloc« tilskud. Statens Kunstfond skal tage stilling til enkeltbestillinger ud fra kunstneriske kvaliteter og man må ikke blande den »gode sag« ind i bedømmelsen.

Man fremsendte nu de 17 ansøgninger enkeltvis. Det gav bonus. 4 komponister fik støtte. Men stor var korenes undren da man fandt ud af, at det var 4 af de mere etablerede komponister der fik støtte og ingen af de unge uprøvede der havde deltaget i mødet. Hvorfor give penge til de, der i forvejen har meget at lave, istedet for at give de unge en hjælpende hånd?

Igen er svaret ligetil hvis man kender de kriterier, som kunstfonden lægger til grund for deres uddelinger. Man giver penge til komponister, om hvem man skønner, at de er istand til at skrive værker som samfundet får gavn af. At samfundet ville få gavn af at få 17 kompositioner af danske komponister skrevet for amatørkor indenfor et kort tidsrum og med mulighed for udgivelse i antologiform betyder ikke noget for kunstfonden. Vurderingen skal gælde hvert enkelt værk for sig.

Men hvordan finder kunstfonden ud af hvem der kan skrive værker, som samfundet kan få gavn af? Ved ansøgning om penge kræves kun en ganske kort beskrivelse af det påtænkte værk, f.eks. »et korværk for kor og 3 blæsere med dansk tekst til julebrug. Varighed ca. 5 min.« Det er ikke meget grundlag for en bedømmelse. Hvorfor beder man ikke komponisten redegøre for sine ideer? Det gør man ikke, fordi man vælger at se på, hvad den pågældende komponist har skrevet før, og ud fra det kendskab man har til hans produktion, bestemmer man om han skal have penge til en ny komposition. Statens Kunstfond er altså ikke det sted den unge uprøvede komponist skal henvende sig. Statens Kunstfond er det sted, hvor man fordele alt for små midler mellem ansøgere der i forvejen har vist sig værdige til støtte. Hvis man ikke tidligere har vist, at ens kompositioner har været til gavn for samfundet, nytter det ikke, at man har fået gode ideer og lært af sine fejltagelser. Omvendt er der ingen garanti for, at det værk man får støtte til

bliver ligeså godt og samfundsgavnligt som dem man får støtten på baggrund af.

Amatørkordirigenterne var altså uden kendskab til de faktiske forhold, da de jublede og klappede i de små hænder over resultatet af mødet. Det var komponistforeningens medlemmer også, selv om man skulle tro de vidste, hvordan man skulle

lokke penge ud af Kunstfonden. Men det kan man selvfølgelig ikke laste Statens Kunstfond. Men man kan i sit stille sind undre sig over den procedure man bruger, og man kan konstatere at musikrådet støtter musiklivet og kunstfonden støtter værkerne, men det der falder midt imellem eller som er lidt af begge dele er der ingen der støtter.

Lars Nielsen

»I forhold til emnet musik i uddannelsen er det værd at bemærke sig, at nogle musikuddannere har mål og idealer, der går langt hinsides den rene indlæring af musikalske færdigheder. Musiktimer ses ikke blot som timer i musik, men som uddannelse til det at leve generelt. F.eks. skriver Nickson i et essay om »Musikkens placering i uddannelsen«, at »Musik påvirker enhver elev og bidrager mere end nogen anden erfaring til det opvoksende barns velvære«, og også at »uden musikkens tilstedeværelse mangler skolen en sjæl. Her er karakterens og personlighedens tidlige træningslejr«. Der er andre eksempler på en sådan idealisme. Suzuki er blevet refereret for udsagnet »Musikken har en usynlig, men mægtig levende kraft til at frelse menneskeheden«, og mener at musikpolitik burde være et primært nationalt anliggende. Zoltan Kodaly, som har arbejdet med og skrevet specielt for børn, siger »vi må se frem til den tid hvor alle folk i alle lande bringes sammen gennem sangen, og hvor der er universel harmoni«. Overbevisningen synes at være, at musikuddannelse har indflydelse på karakter og personlighed på en måde, som kan overføres til andre situationer, og at den påvirker næsten alle andre livsområder positivt. Træk som selvdisciplin og social indføling indlæres også, hævdes det, gennem en god musikalsk uddannelse. Uheldigvis er der meget lidt, som støtter sådanne antagelser, og i de fleste

tilfælde forbliver de idealistiske trossager. Mens der ikke kan herske tvivl om at mange musiklærere går meget dybt og oprigtigt ind for disse tanker, er det desværre også sådan, at det er den slags platituder, der – i andres munde – mødes med højlydt applaus ved musikkonferencer. Det er vigtigt at have et mindre følelsesfuldt syn på musik, hvis objektiviteten skal bevares. F.eks. **afskyr** nogle børn musik, og musiktimer kan af samme grund være en kilde til meget stor ængstelse for dem. . . . Også det at bringe nationer sammen i sang synes at finde sted mindst lige så meget i krigs- som i fredstider, og . . . massernes sang er et hyppigt akkompagnement til nogle af de værste konflikter mellem foldeboldtilhængere. Med andre ord: sang kan ikke kun forene folk, sang kan åbenbart også hjælpe til at forene dem **mod** andre. Endelig er antagelsen at musikalsk harmoni – som Kodaly mener – fører uundgåeligt til social harmoni, simpelthen forkert. Det er ikke ualmindeligt at finde smålig jalousi eller endnu mere udtalte antipatier mellem medlemmer af samme symfoniorkester. Konkluderende kan man sige at for så vidt sådanne tanker opildner og styrer musiklærere er de helt igennem beundringsværdige. Men at gøre sådanne ideer til musikuddannelsens åbne og explicite mål er at gøre dem latterlige for de ikke-indviede«. (John Booth Davies: *The Psychology of Music*).